

Приватний вищий навчальний заклад
«Буковинський університет»
Юридичний факультет
Кафедра фундаментальних юридичних дисциплін

СХВАЛЕНО
на засіданні науково-методичної
ради факультету
протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан юридичного факультету
Стелла КЕЛЬБЯ/
« 29 » _____ 2024 р.

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
«Правові основи підприємницької діяльності»

Освітньо-професійна програма:	<u>Право</u>
Спеціальність:	<u>081 «Право»</u>
Галузь знань:	<u>08 «Право»</u>
Рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський)</u>
Факультет:	<u>Юридичний</u>
Мова навчання:	<u>Українська</u>
Розробник:	<u>Гудима Мирослава Мирославівна, доцент кафедри фундаментальних юридичних дисциплін</u>
Профайл викладача	<u>http://bukuniver.edu.ua/university/faculties-and-departments/faculty-of-law/departments-of-fundamental-legal-disciplines/</u>
E-mail:	<u>myroslava.gudyma@gmail.com</u>
Консультації	<u>четвер з 10.00 до 16.00</u>

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни)

Навчальна дисципліна «Правові основи підприємницької діяльності» є складовою навчального плану підготовки фахівців першого бакалаврського рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» в обсязі 120 годин, з яких для здобувачів денної форми навчання передбачено: лекцій – 20 год., практичних занять – 20 год., і самостійної роботи – 80 год.; та для здобувачів заочної форми навчання: лекцій – 4 год., практичних занять – 4 год., та самостійної роботи – 112 год. Навчальна дисципліна побудована відповідно до вимог Європейської Кредитно-Трансферної системи (ECTS) і складається з 4 кредитів. Форма підсумкового контролю – диференційований залік.

Та величезна роль, яку відіграє підприємницька діяльність у розвитку ринкової економіки вже не потребує доведення. Ця сфера діяльності з кожним роком виборює собі все вагомніше місце в економіці держави як за обсягом виробленої продукції, виконаних робіт, наданих послуг, так і за кількістю працюючих, а головне – за ефективністю господарювання.

У той же час ця діяльність, як і будь-яка інша, потребує відповідного правового регулювання, від якості якого значною мірою залежать подальші успіхи підприємництва в Україні. Звичайно, опрацювання правової бази з підприємницького права означає і необхідність її оперативного засвоєння всіма, хто пов'язує свою професійну діяльність із набуттям таких знань. Отримання високоякісних знань із підприємницького права може стати вагомим чинником забезпечення стабільної ефективності і високої культури господарювання в Україні.

2. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Правові основи підприємницької діяльності» є формування системи базових знань із організації, функціонування та правового регулювання підприємницької діяльності, а відтак формування підприємницького мислення. Курс спрямовано на ознайомлення з історичними передумовами виникнення підприємництва та з його розвитком у суверенній Україні, з поглядами на підприємництво провідних українських і зарубіжних вчених-економістів, на оволодіння теоретичними навичками з організації та управління власною справою, на вміння використовувати правовий інструментарій у підприємницькій діяльності.

Предметом дисципліни є вивчення та дослідження закономірностей організації та розвитку підприємницької діяльності, законів та принципів функціонування підприємств, ролі підприємництва у розвитку економічно-соціального, науково-технічного та інноваційного розвитку країни.

Основними *цільми (завданнями)* навчальної дисципліни є: з'ясувати місце дисципліни у навчальному процесі, розкрити її основну мету та визначити основні категорії підприємництва; дати чітке уявлення про загальнотеоретичні засади підприємництва; ознайомити із сучасним станом розвитку підприємництва та його проблемами; сформулювати у студентів цілісне бачення проблем підприємницької діяльності; озброїти студентів навичками і вміннями, необхідними для організації власної справи.

Результати навчання за дисципліною. Після проходження курсу здобувачі будуть

знати: розуміння процесу започаткування, ведення і припинення підприємницької діяльності, розуміння мети підприємницької діяльності, розуміння особливостей управління об'єктами підприємницької діяльності, визначення напрямів ефективної роботи суб'єктів господарювання, знання щодо аспектів державного регулювання підприємницької діяльності.

вміти: орієнтуватися в законодавстві про правове регулювання підприємницької діяльності; вирішувати конкретні правозастосовувальні ситуації у процесі виробничої та комерційної діяльності підприємств; складати проекти договорів, що використовуються у процесі підприємницької діяльності тощо.

3. Пререквізити.

Навчальна дисципліна «Правові основи підприємницької діяльності» вивчається на основі знань, які студенти отримали з навчальних дисциплін, як теорія держави і права, трудове право, основи римського права та ін.

4. Компетентності та результати навчання

Під час вивчення дисципліни, відповідно до освітньо-професійної програми, формуються наступні:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Фахові компетентності спеціальності (СК)

СК2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.

СК3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Отримуються наступні програмні результати навчання (РН).

РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел (1-7).

РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему (теми 2-7).

РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи (теми 1-7).

РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів (1-7).

5. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Зміст підприємницької діяльності. Місце підприємництва в суспільстві

Тема 2. Державне регулювання підприємництва

Тема 3. Зовнішнє середовище функціонування суб'єкта підприємницької діяльності

Тема 4. Види та організаційно-правові форми підприємництва

Змістовий модуль 2.

Тема 5. Процеси створення та припинення підприємницької діяльності

Тема 6. Трудові та цивільно-правові відносини у підприємницькій діяльності

Тема 7. Організація діяльності суб'єкта підприємництва.

При викладанні тем використовуються інформаційні технології навчання: презентації та робота з електронними ресурсами.

При підготовці до занять та виконанні самостійної роботи здобувачу рекомендується використовувати Робочу програму з навчальної дисципліни «Правові основи

підприємницької діяльності» та Навчально-методичні рекомендації з правових основ підприємницької діяльності.

6. Система контролю та оцінювання

Методи навчання:

- вербальні методи (лекція, диспут, пояснення, розповідь);
- практичні методи (практичні роботи);
- наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ;
- метод мозкового штурму;
- кейс-технології.

Форми та методи оцінювання:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- тестування;
- презентація результатів виконаних завдань;
- аналітичні звіти;
- розв'язування практичних ситуацій;
- підсумковий контроль – залік.

Форми оцінювання студентів:

Поточне оцінювання: оцінювання здійснюється впродовж семестру шляхом запровадження навчально-методичного інструментарію з використанням активних методів і технологій організації навчального процесу, зокрема: тестові завдання, задачі, доповіді, інші інтерактивні методи навчання.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті, за результатами виконання самостійних завдань, а також передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів з кожної теми.

Семестрову кількість балів формують бали отримані в процесі теоретичного засвоєння матеріалу, практичних занять та самостійної роботи впродовж семестру за накопичувальною сумою від 0 до 100 балів за всіма видами робіт, передбачених з даної дисципліни за темами (в тому числі враховуються результати тематичного тестування), а також бали за підсумковий модульний контроль.

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення результатів за період теоретичного навчання студентів на останньому за розкладом занятті. Основною формою підсумкового модульного контролю є контрольна робота.

Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ECTS.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		Екзамен	залік
90-100	A	Відмінно	відмінно
82-89	B	Добре	добре
74-81	C		

64-73	D	задовільно	задовільно
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	незадовільно
1-34	F		

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Залік:

Поточний контроль (максимальна кількість балів)		Загальна максимальна кількість балів
Модуль I	Модуль II	
50	50	
		100

Політика академічної доброчесності

Здобувач повинен ознайомитися і дотримуватися Положення про забезпечення академічної доброчесності у ПВНЗ «Буковинський університет», яке міститься у вільному доступі на офіційному сайті університету. Студент повинен виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових робіт та екзаменів заборонені. Користування мобільними пристроями допускається лише з дозволу викладача під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела. Використання можливостей штучного інтелекту може мати місце в обмеженому ряді випадків, у кожному разі із погодженням з викладачем.

Література

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96вп>.
2. Кодекс законів про працю України URL: Кодекс України від 10.12.1971 р. № 322-VIII : Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>.
3. Кодекс України з процедур банкрутства URL: Кодекс України від 18.10.2018 № 2597-VIII. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>.
4. Податковий кодекс України: Кодекс України від 07.04.2011 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
5. Про антимонопольний комітет України : Закон України від 13.07.2000 р. № 1907-III : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12#Text>.
6. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 р. № 1576-12 : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12#Text>.
7. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV: офіційне видання. К. : Атіка, 2003. 416 с.

Основний

1. Карпюк Г. Основи підприємництва : навч. посіб. для здобувачів проф. (проф.-техн.) освіти. Київ : Компанія ВАІТЕ, 2021. 105 с.

2. Основи підприємництва : підручник. під заг. ред. Н. В. Валінкевич ; Житомир. держ. техн. ун-т. Житомир : ЖДТУ, 2019. 491 с.

3. Підприємництво як чинник розвитку інноваційної моделі економіки України та її регіонів : монографія. під заг. ред. канд. екон. наук, проф. Кривов'язюка І. В. ; Луц. нац. техн. ун-т. Київ : Кондор, 2020. 169 с.

4. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : монографія. за заг. ред. проф. Н. М. Соломянюк, проф. Л. В. Страшинської ; Нац. ун-т харч. технологій. Київ : ЛІДЕР, 2020. 220 с.

Додатковий

5. Козловський В. О. Основи підприємництва : [навч. посіб. : у 2 ч.]; Вінниц. нац. техн. ун-т. Вінниця : ВНТУ, 2017. Ч. 1. 2017. 118 с.

6. Козловський В. О. Основи підприємництва : [навч. посіб. : у 2 ч.]; Вінниц. нац. техн. ун-т. Вінниця : ВНТУ, 2017. Ч. 2. 2017. 115 с.

7. Кокоть В. Розвиток соціального підприємництва в Україні. Біла книга. Київ, 2020. 98 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1Th4nsvSkcLEpZmKg0b6BztOZCLBl_5S/view.

8. Організація торгівлі : підручник. В. В. Апопій, І. П. Міщук, В. М. Ребицький та ін. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 632 с.

9. Полонка І. А. Непереборна сила у законодавстві Італії, Німеччини та Франції: аспекти розуміння у публічному та приватному праві. *Modern achievements of EU countries and Ukraine in the area of law: Collective monograph*. Riga : Izdevniecība "Baltija Publishing", 2020. Р. 1. 615 р. 423-437.

10. Полонка І. А. Непереборна сила у законодавстві Китаю та Японії : теорія та аналіз судової практики. *Lam. State. Technolohy*. 2021. Випуск 4. С. 16-22.

11. Полонка І. А. Практика використання обставин форс-мажору в Англії та США: досвід для України на прикладі прецеденту. *Держава і право*. 2024. Випуск 95. С. 123-134.

12. Соціальне підприємництво в Україні. Зелена книга. під заг. ред. Валерія Кокотя. Київ, 2020. 89 с.

13. Ivanna Polonka. / Olga Tur, Marta Kravchuk, , Oksana Levytska, Mariia Pshonia // [Theoretical problems of the legal nature of the loan agreement and its correlation with the loan agreement](#). *Studies of Applied Economics*. 2021. Vol 19 No 1. С. 1-13.